

Τίτλος Μαθήματος:	Επαγγελματική Συμβουλευτική και Προσανατολισμός – Αρχές Δεοντολογίας
Κωδικός Μαθήματος:	ΣΠ06
Έτος Σπουδών:	1 ^ο
Τετράμηνο προσφοράς Μαθήματος:	2 ^ο
Αριθμός ECTS:	6
Όνομα Διδάσκουσας:	Κυριακή Σωτηροπούλου

Μαθησιακά Αποτελέσματα Μαθήματος:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να:

- γνωρίζουν τη μεθοδολογία της επαγγελματικής συμβουλευτικής και του προσανατολισμού που αφορά σε αιτήματα εφήβων και ενηλίκων πελατών,
- πραγματοποιούν μια αρχική διαγνωστική αξιολόγηση του θέματος που απασχολεί τον πελάτη και να καταρτίζουν ένα σχέδιο δράσης,
- συνάπτουν συμβόλαιο εργασίας με τον πελάτη, το οποίο προσδιορίζει τον σκοπό, τους στόχους, και την πορεία της συμβουλευτικής και καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα πελάτη και συμβούλου,
- εξοικειωθούν με τη διαδικασία διερεύνησης της επαγγελματικής ταυτότητας εφήβων και ενηλίκων και να μπορούν να συνθέτουν το επαγγελματικό προφίλ των ατόμων, με σκοπό τη διευκόλυνσή τους στη διαδικασία επαγγελματικών επιλογών,
- αξιοποιούν τις μεθόδους, τεχνικές και εργαλεία μέσω των οποίων υποβοηθείται ο πελάτης να γνωρίσει τον εαυτό του και να πάρει αποφάσεις,
- χρησιμοποιούν κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής συμβουλευτικής κατάλληλες συμβουλευτικές δεξιότητες,
- διαχειρίζονται αποτελεσματικά την «αντίσταση» του πελάτη στη συμβουλευτική διαδικασία,
- εμπλουτίζουν την επαγγελματική συμβουλευτική με ειδικές στρατηγικές και τεχνικές, ανάλογες με τις ανάγκες των πελατών,
- αντιλαμβάνονται τις ιδιαιτερότητες, τις δυσκολίες και τις ανάγκες των ατόμων, ανάλογα με το στάδιο επαγγελματικής ανάπτυξης και να σχεδιάζουν κατάλληλα ένα πλάνο συμβουλευτικής παρέμβασης,
- μπορούν να διαχειριστούν αιτήματα εργασιακής συμβουλευτικής ενηλίκων, οι οποίοι διανύουν καταστάσεις επαγγελματικής μετάβασης και λήψης αποφάσεων,
- αναλύουν, να επεξεργάζονται τυχόν αυτοπεριοριστικές πεποιθήσεις των εργαζόμενων ατόμων και να αναπλαισιώνουν θετικά τυχόν δυσλειτουργικές συνακόλουθες σκέψεις,
- κατανοούν την έννοια των ενδοβαλλόμενων αξιών στους ενηλίκους και να αναγνωρίζουν τη σημασία της αυτεπάρκειας στην αποτελεσματική διαχείριση και το σχεδιασμό της

	σταδιοδρομίας, • γνωρίζουν και να κατανοούν το μηχανισμό διεργασίας εργασιακού στρες αλλά και επαγγελματικής δυσaráσκείας σε εργαζόμενους ενήλικες ώστε να σχεδιάζουν ανάλογη παρέμβαση αντιμετώπισης των δυο φαινομένων • κατανοούν και να εφαρμόζουν τις βασικές αρχές του κώδικα δεοντολογίας στην επαγγελματική συμβουλευτική, • αξιολογούν το έργο τους και να ζητούν την απαραίτητη προς τούτο εποπτεία και υποστήριξη, • αναγνωρίζουν τις προσωπικές και επαγγελματικές αναπτυξιακές τους ανάγκες και να φροντίζουν να τις ικανοποιούν, • αναπτύζουν δεξιότητες αυτό-αξιολόγησης και κριτικής σκέψης, • διερευνούν τα στοιχεία της προσωπικότητάς τους που τους βοηθούν ή τους εμποδίζουν να είναι «θεραπευτικοί» με τους πελάτες τους. • αναγνωρίζουν τα όρια των αρμοδιοτήτων τους και πότε είναι ενδεδειγμένη η κατάλληλη παραπομπή • γνωρίζουν τον τρόπο αυτοαξιολόγησης της εργασίας τους ως επαγγελματικών συμβούλων
Τρόπος Διδασκαλίας:	• Εμπλουτισμένες θεωρητικές εισηγήσεις –παρουσιάσεις και διδασκαλία στην τάξη • Μοίρασμα εμπειριών στην ομάδα • Ατομικά φύλλα ασκήσεων αυτοδιερεύνησης • Μελέτη περιπτώσεων • Ειδικά σχεδιασμένες ασκήσεις ανά θεματική ενότητα • Συζήτηση • Διαδικτυακοί σύνδεσμοι
Σκοπός μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες με τα βασικά ζητήματα που απασχολούν τις εφαρμογές της συμβουλευτικής στα διάφορα στάδια της επαγγελματικής ανάπτυξης του ανθρώπου και να κατανοήσουν τον ρόλο του επαγγελματικού συμβούλου στη διαδικασία της επαγγελματικής συμβουλευτικής. Επί μέρους στόχοι του μαθήματος είναι: α) Η εξέταση θεμάτων και διλημμάτων που οι πελάτες «φέρνουν» στην επαγγελματική συμβουλευτική, β) η μελέτη των σταδίων της διαδικασίας της επαγγελματικής συμβουλευτικής και του ρόλου και των υποχρεώσεων του επαγγελματικού συμβούλου, γ) Η ανάλυση ζητημάτων που σχετίζονται με διλήμματα, ή προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι επαγγελματικοί σύμβουλοι στο έργο τους, με την υποστήριξη που τους παρέχεται και με την αξιολόγηση του έργου τους, δ) Η μελέτη των αρχών ηθικής και δεοντολογίας που αναγκαίο είναι να διέπουν την συμβουλευτική διαδικασία και τις σχέσεις συμβούλου-πελάτη. Περιγραφή μαθήματος: Το μάθημα εξετάζει τη συμβουλευτική προσέγγιση της επαγγελματικής επιλογής και της σταδιοδρομίας. Στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τα βασικά ζητήματα που απασχολούν τις εφαρμογές της συμβουλευτικής στα διάφορα στάδια της επαγγελματικής ανάπτυξης του	

ανθρώπου και στην κατανόηση του ρόλου του επαγγελματικού συμβούλου στη διαδικασία της επαγγελματικής συμβουλευτικής. Εξετάζει εις βάθος τη συμβουλευτική προσέγγιση της επαγγελματικής επιλογής και της σταδιοδρομίας, ώστε με το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές να είναι σε θέση να γνωρίζουν το περιεχόμενο και να περιγράφουν τις βασικές αρχές και μεθόδους της επαγγελματικής συμβουλευτικής, του επαγγελματικού προσανατολισμού και της επαγγελματικής αγωγής. Επίσης, έχουν την ικανότητα να εφαρμόζουν σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται στην επαγγελματική συμβουλευτική και τον προσανατολισμό, αναδεικνύοντας νέες προοπτικές στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή.

Με το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να αξιοποιούν παρεμβάσεις και στρατηγικές επαγγελματικής συμβουλευτικής, ανάλογα με τα αιτήματα που δέχονται από τους πελάτες τους, ώστε να τους βοηθούν στην ανάπτυξη της αυτογνωσίας, στην αξιοποίηση της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής πληροφορίας, στη λήψη εκπαιδευτικών και επαγγελματικών αποφάσεων και στην αποτελεσματική διαχείριση επαγγελματικών μεταβάσεων. Επίσης, θα μπορούν να παρέχουν βοήθεια σε θέματα διαχείρισης σταδιοδρομίας, τεχνικών εξεύρεσης εργασίας, συμβουλευτικής για την προσαρμογή και την αλλαγή επαγγέλματος. Θα διαθέτουν το γνωστικό δυναμικό να πραγματοποιούν μια αρχική διαγνωστική αξιολόγηση, να συνάπτουν συμβόλαιο, να διεξάγουν μια συμβουλευτική συνέντευξη, να βοηθούν τους πελάτες στην ανάπτυξη ενός σχεδίου δράσης και να ολοκληρώνουν τη συμβουλευτική διαδικασία. Θα είναι σε θέση να βοηθούν εργαζόμενους να αναπτυχθούν προσωπικά και επαγγελματικά, λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές ανάγκες του οργανισμού/επιχείρησης στην οποία απασχολούνται. Στο μάθημα επίσης αναλύονται οι βασικές αρχές του κώδικα δεοντολογίας των επαγγελματικών συμβούλων, οι προκλήσεις που μπορεί αυτοί να αντιμετωπίσουν, καθώς και οι τρόποι αυτοαξιολόγησης και αυτοδιαχείρισης του έργου του επαγγελματικού συμβούλου.

**Απαιτούμενα ή Προτεινόμενα
Εγχειρίδια:**

Nathan R. & Hill, L. (2006). *Επαγγελματική Συμβουλευτική: Η συμβουλευτική προσέγγιση της επαγγελματικής επιλογής και σταδιοδρομίας*. Αθήνα: Μεταίχμιο. (απαιτούμενο)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Αθανασιάδου, Χ., & Τάζογλου, Ε. (2010). Επαγγελματική συμβουλευτική με την οπτική του φύλου. Στο Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Χ. Αθανασιάδου & Α. Στογιαννίδου (Επ. Έκδ.), *Συμβουλευτική με την Οπτική του Φύλου* (σελ. 129-156). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Amundson, N.E, Harris-Bowlsby, J. & Niles, S. (2008). *Βασικές αρχές επαγγελματικής συμβουλευτικής. Διαδικασίες και τεχνικές*. Επιστημονική επιμέλεια: Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Αθήνα.

Bobek, B. L., & Robbins, S. B. (2005). Counseling for career transition: Career pathing, job loss, and reentry. In S. D. Brown and R. W. Lent (Eds.) *Career Development and Counseling*.

Putting Theory and Research to Work (pp. 625-650). New Jersey: Wiley.

Brown, D., & Associates (2002). *Career choice and development: Applying contemporary theories to practice*. San Francisco: Jossey-Bass.

Γαλανάκης, Μ. (2012). *Εργασιακή Ψυχολογία. Νέες προσεγγίσεις και πρακτικές παρεμβάσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης

Carroll, M. & Walton, M. (1997). *Handbook of Counselling in Organizations*. Sage

Δημητρόπουλος, Ε. Γ. (1999). *Συμβουλευτική-Προσανατολισμός*. Τόμος Β'. Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα.

Capuzzi, D. & Stauffer, M. D. (2006). *Career Counseling. Foundations, perspectives, and applications*. Boston: Pearson

Carroll, M. (1996). *Workplace counselling*. London: Sage.

Drummond, R. J., & Ryan, C. W. (1995). *Career Counseling: A developmental approach*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Figler, H. & Bolles, R. N. (Eds.) (2009). *The Career Counselor's Handbook* (2nd Edition). Berkley, CA: Ten Speed Press.

Gibson, R. L., & Mitchell, M. H. (2006). *Introduction to career counseling for the 21st century*. Columbus, OH: Pearson.

Gysbers, N. C., Heppner, M. J. & Johnston, J. A. (2009). *Career Counseling: Contexts, Processes, and Techniques* (3d Edition). American Counseling Association.

Isaacson, L. E., & Brown (1997). *Career information, career counseling, and career development*. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.

Josien, M. (1995). *Η επικοινωνία μέσα και έξω από τον εργασιακό χώρο*. Επιμέλεια: Ν. Δέγλερης. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα

Haworth, J. T. (1997). *Work, leisure and well-being*. London: Rutledge.

Herr, E., L., Cramer, S., H. & Niles, S., G. (2004). *Career Guidance and Counseling through the life span*(6th Edition). Boston, MA: Pearson.

Κάντας, Α., & Χατζή, Α. (1991). *Ψυχολογία της εργασίας. Θεωρίες επαγγελματικής ανάπτυξης. Στοιχεία συμβουλευτικής*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κάντας,Α. (1995). *Οργανωτική –Βιομηχανική Ψυχολογία*. Ελληνικά Γράμματα, Β' έκδοση, Μέρος 1ο και Μέρος 3ο ,Αθήνα.

Κασσωτάκης, Μ. (επιμ.) (2002). *Συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός-Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

King, Z. (2004). *Career management-A guide*. London: CIPD.

Leigh, A. (2003). *Perfect decisions*. London: Arrow Books.

Lewis, J. & Bradley, L. (Eds.), (2000). *Advocacy in Counseling: Counselors, Clients, & Community*. Greensboro, NC: University of North Carolina at Greensboro.

Nelson-Jones, R. (1997). *Practical counseling and helping skills*. London: Cassel.

NICEC (2001). *The impact of career guidance services for employed people*. Cambridge: NICEC.

NICEC (2004). *Managing careers in large organizations*. Cambridge: NICEC.

Oakeshott, M. (1991). *Educational guidance for adults: Identifying competencies*. London: Further Education Unit, Leicester (Unit for the Development of Adult Continuing Education).

O'Connell, B. (2005). *Solution-focused Therapy*. London: Sage.

Philpott, J. (1997) (Ed.). *Working full employment*. London: Rutledge.

Reilly, N. P., Sirgy, M. J., & Gorman C. A. (Eds.) (2012). *Work and*

quality of life. Springer (eBook).

Σιδηροπούλου-Δημακάκου,Δ.,Ασβεστάς,Α.,Κουμουνδούρου,Γ. & Μυλωνά-Καλαβά,Α. (2015). *Σύγχρονα θέματα Επαγγελματικής Συμβουλευτικής*.Τιμητικός τόμος για τον ομότιμο καθηγητή Μιχάλη Κασσωτάκη.Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη (προτεινόμενο)

Studner, P. K. (1993). *Super Job Search*. Oxfordshire: Management Books.

Σωτηροπούλου, Κ. (2006). *Επαγγελματική Ικανοποίηση και Πηγές Εργασιακού Άγχους στις Ειδικότητες των Ενεργών Επαγγελματιών Μηχανικών στην Ελλάδα*. Διδακτορική Διατριβή, Τομέας Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τιτήρου, Χ. (2010). *Τεχνικές αναζήτησης εργασίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Van Esbroeck, R. (2008). Career guidance in a global world. In J. A. Athanasou and R. Van Esbroeck (Eds.) *International Handbook of Career Guidance* (pp. 23-44). Springer Science + Business Media B.V.

Walsh, W. B., & Osipow, S. H. (1990). *Career Counseling in vocational psychology*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.

Walsh,B.W. & Osipow,S.H. (1995).*Handbook of Vocational Psychology. Theory, Research, and Practice*.2nd edition. LEA Publishers, USA.

Walsh, W. B., & Osipow, S. H. (1988). *Career decision making*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.

Walsh, W. B. & Heppner, M. (Eds.) (2006). *Career counseling for women*. Mahwah, N.J.: Erlbaum Associates.

Warr, P. (2002). *Psychology at Work* (5th Edition). Penguin books, London U.K.

Watts, A. G., Stern, E., & Deen, N. (Eds.) (1993). *Careers guidance towards the 21st century*. Cambridge: CRAC.

Zunker, V. G. (2002). *Career Counseling. Applied concepts of life*

	<i>planning</i> (6th edition). Pacific Grove, CA: Brooks/Cole. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ - <i>Counselor Education and Supervision</i> - <i>The Career Development Quarterly</i> - <i>Journal of Vocational Behavior</i> - <i>Journal of Professional Counseling</i> - <i>Creative Education</i> - <i>World Journal of Education</i> - <i>Journal of Career Development</i> - <i>Career Research and Development</i> - <i>International Journal for Educational and Vocational Guidance</i> - <i>International Journal for the Advancement of Counseling</i> - <i>Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού</i> - <i>Νέα Παιδεία</i>
Διδακτική Μεθοδολογία:	Διδασκαλία ☒ Καθοδήγηση ☒